

## MONOGRAPH

Bernard Linek (2020)

# Dwa narody. Wyłanianie się nowoczesnych narodów na Górnym Śląsku w XIX i XX wieku. (wybór artykułów)

Published: 21.05.2021

Recommended by M.A. Piotr Solga

Publishing house      Instytut Śląski

Place of publication    Opole

Page references        376

Language                Polish

ISBN: 978-83-7126-368-2

History

Polski

Poniższy zbiór artykułów nie próbuje przybliżyć jedynie różnych dróg Górnoszlązaków do narodu polskiego czy niemieckiego. Nie koncentruje się również wyłącznie na analizie przestanków i przyczyn wyłonienia się na Górnym Śląsku tych dwóch narodów, choć niewątpliwie zjawiska i działania idące w tym kierunku dominują w poszczególnych studiach. Tytułowe dwa narody mają dwoiste znaczenie i odwołują się do pary zjawisk unarodowienia regionu w XIX i XX w. Z jednej strony można mówić o dychotomii niemiecko-polskiej, będącej efektem obecności na tym obszarze różnych grup etnicznych i wielowiekowych powiązań kulturowo-politycznych oraz rozpadu nowożytnej nacji śląskiej. Tej ostatniej grupie ostateczny cios zadał Fryderyk II w 1740 r., a jej pogrobowcy odzywali się na ziemiach śląskich przez kolejne stulecia.

Drugą parą zjawisk narodowych, które będą się przewijać na kartach tej książki, typowych dla Europy Środkowej, jest dychotomia między nowoczesnym narodem politycznym, który choć wyrósł również z czasów nowożytnych i ekskluzywnego narodu szlacheckiego, to zbudowany był na nowych, powszechnych zasadach wspólnego postępu, a narodem etnicznym, który wyłonił się w tej części kontynentu w XIX w., odwołując się do paradygmatów niemieckiego romantyzmu, szczególnie tego stworzonego przez Johanna G. Herdera, i wynosząc na ołtarze takie wartości jak język i wyobrażenia o wspólnej historii.

*Z Od Autora*

The collection of articles goes beyond an attempt to present various ways of Upper Silesians towards the Polish or the German nation. Its focus is not limited to a mere analysis of the circumstances and reasons for the formation of those two nations in Upper Silesia, although undoubtedly the phenomena and activities leading towards that development are the dominating point of interest of each study included. The eponymous two

nations convey a double meaning and refer to a pair of phenomena of nationalisation of the region in the 19th and 20th centuries. On one hand, there is the notion of the German-Polish dichotomy resulting from the presence of ethnic groups in that region, the multi-century cultural-political connections and the disintegration of the modern Silesian nation, which was definitely dissolved by Frederick II in 1740, while its representatives still made their presence visible in Silesian territories over the centuries that followed.

On the other hand, another pair of national phenomena repeatedly occurring in this publication, which are typical for Central Europe, is the dichotomy between a modern political nation, which – although it emerged from the modernity and the exclusive noble-class nation – was constructed on the basis of new common rules of shared progress, and an ethnic nation, which emerged in this part of the continent in the 19th century, referring to the paradigms of German Romanticism, especially the one created by Johann G. Herder, and worshipping such values as language and the notion of shared history.

*From The Author's Preface*

Więcej informacji i możliwość zakupu: <https://instytutslaski.pl/ksiegarnia/dwa-narody-wylanianie-sie-nowoczesnych-narodow-na-gornym-slasku-w-xix-i-xx-wieku/>